

In gesprek met een echte Reuselnaar

Toen ik nog slááchtersknécht was zat de veehandel er bé mén al in. Ik kocht wel ins un koei bé unne boer en virkocht die dan mee winst on ménne bós.

Aan het woord is de 93-jarige Toon Laureijs, de achtste in de rij van de tien kinderen van Kees Laureijs ook wel bekend als Kees *d'n Boy* en zijn vrouw Jans Heuvelmans, beide geboren in Lage Mierde.

Hier ben ik in mijn woonkamer aan de Kloostertuin in januari 2023.

Opa en oma

Opa Theodoor Laureijs alias Door *d'n Boy* was een bekende persoon in Lage Mierde. Op het Vloeieind had hij samen met oma Bet van Hoof, café de Ster, een kruidenierwinkeltje en een boerderijtje. Bovendien was hij behalve boer ook postbesteller in Lage Mierde en Hulsel. Drie keer per week toog hij te voet naar Reusel om daar in het postkantoor van Toon Coppens aan de Straat, nu Molenberg, de post op te halen voor beide dorpen. Ook haalde hij in de dorpen de post weer op, om die te bezorgen in het postkantoor te Reusel. Het postkantoor in Reusel was vanaf 1874 gehuisvest in het Muldershuis dat in de Straat stond.

Omdat opa Door postbode was werd hij in Lage Mierde *d'n Boy* genoemd. Die bijnaam kregen al zijn kinderen en kleinkinderen Laureijs ook. Zo noemen ze mij Toon *d'n Boy*.

Opa trouwde in 1880 met Bet van Hoof afkomstig van Bladel. Ze kregen samen tien kinderen. Een zoontje met de naam Janus mocht tot groot verdriet van opa en oma maar twintig dagen oud worden.

Opa Laureijs was een grote, sterke man met een snor. Maar ik heb hem alleen gekend als een *auw menneke*. Hij liep toen al met een stok. Als hij naar ons kwam bracht kregen we altijd een babbelaar uit zijn kruidenierswinkeltje. Opa overleed op 81-jarige leeftijd, ik was toen

pas zes jaar oud. Oma Bet van Hoof was al een jaar eerder overleden. Van haar herinner ik me alleen dat ze ziek in de opkamer in bed lag.

Hun kinderen ome Sjef en tante Net Laureijs bleven in het ouderlijk huis wonen. Ome Sjef had een paar koeien, een paard en een paar kalveren. In zijn stal zijn wel eens koeien geplaatst die door de douane van smokkelaars in beslag waren genomen. 's Nachts werden ze door, vermoedelijk dezelfde smokkelaars nog weggehaald. Ome Sjef is op latere leeftijd getrouwd met Anna van Dooren. Hij bouwde richting het centrum een woonhuisje met een stal voor zijn vee en beboerde enkele hectaren grond. Tante Net bleef in het oude woonhuis wonen, met stal, winkel en café. Ze was voor *d'n duvel* niet bang en is daar op hoge leeftijd overleden.

Opa aan moederskant, *Marteke Heuvel*, was in Lage Mierde een bekende in het verenigingsleven. Hij had een boerderij met en gezin van tien kinderen aan het

Dit ben ik met mijn beertje zonder kop en maar een arm dat overal met mij naar toe moest, omstreeks 1933.

Wellenseind. Daar had opa grond liggen en een stierhouderij met dekstieren.

Toen mijn moeder zo'n 5 jaar was, ging ze samen met haar zusje poppenkleren wassen bij het openvuur. Haar kleren vatte vlam, in paniek liep ze met brandende kleren naar buiten waar op het aangelag haar ouders *gruun* plukten. Tot overmaat van ramp waaide het hard zodat ze snel in lichterlaaie stond met als gevolg ernstige brandwonden. Zij heeft wekenlang voor haar leven moeten vechten. De dokter van Arendonk heeft haar leven gered door haar verbrande naakte lichaam, in gekookte witte bast, van lindebomen te wikkelen. De littekens op haar huid van die verbranding zijn nooit helemaal verdwenen.

Oma Jo van Bommel en ook opa Heuvelmans heb ik niet gekend. Ze zijn respectievelijk in 1912 en 1919 al overleden. Toen opa overleed woonden nog acht kinderen thuis, alleen oma Koop was toen al getrouwd. Textielmagnaat, Henri van Puijenbroek uit Goirle had de grond van de boerderij nodig voor het stichten van landgoed Wellenseind. Hij betaalde zo goed voor die grond dat ze ieder een mooi bedrag kregen.

Ouderlijk gezin

Onze pa, Kees *d'n Boy*, geboren in 1887 te Lage Mierde, was al voor zijn huwelijk boerenknecht in dienst bij Jan van Dooren. Jan was behalve boer ook huisslager. Van hem heeft onze pa het slagersvak geleerd. Later ging hij werken bij de broers Harrie, Jan en *Kiske* Schots, die in Lage Mierde boer, *smed* en elektricien waren. In 1920 is onze pa met

ons moeder, Jans Heuvelmans getrouwd, ook geboren in Lage Mierde. Eerst woonden mijn ouders tijdelijk op een paar adressen in Lage Mierde. Daarna konden ze van de familie van Bostel, 4000 vierkante meter grond kopen, aan het Vloeieind. Daarop bouwden ze een boerderijtje. De stenen van de voorgevel waren mooie gebakken stenen. De andere gevels en binnenmuren waren opgetrokken van betonblokken die onze pa met de hand had gemaakt. Ze waren dubbelwandig, een soort spouwmuurstenen. Onze pa gebruikte daarvoor een mal die Koerd Gubela, een gevluchte Duitser, al had gebruikt voor zijn eigen huis en café in Lage Mierde aan het Vloeieind. Onze pa had anderhalve hectare grond in eigendom, dat Gijze werd genoemd. Ook pachtte hij nog enkele hectaren grond bij. Op die grond werd geteeld voor eigen gebruik en het voer voor de koeien en kippen. De kost verdiende onze pa voornamelijk met slachten van varkens en de veehandel.

Mijn ouders kregen achter elkaar negen zonen. Hun oudste zoon, Martje, werd tot groot verdriet van hen maar iets meer dan een jaar oud. Op 20 december 1929 ben ik geboren. Ik was de achtste in de rij van allemaal zonen. Na de geboorte van weer een zoon zei onze pa: "*We gon dur tot er een strikske komt.*" Uiteindelijk kwam het helemaal goed toen in 1933 en 1936 ons Lies en ons Jo werden geboren. Ze waren toen het 10de en 11de kind in ons grote gezin.

Tijdens mijn kleuterschooltijd droeg ik een broek met aan de achterkant een zogenaamde *klepval*. Die kon met twee knopen losgemaakt worden zodat ik mijn broek niet naar beneden hoefden te toen als ik naar de WC moest. Toen de zuster me daarmee wilde helpen wilde ik daar niets van weten en heb maar in mijn broek gepoept.

Opa Theodoor Laureijs, alias *d'n Boy* in zijn postbode uniform voor zijn café de Ster, omstreeks 1910.

V.l.n.r. oma Sjef met paard, opa Door, broertje Theo bij tante Net op arm en oma Bet in 1921. Op de achtergrond hun boerderij met café de Ster.

Trouwdag van mijn ouders
Kees Laureijs en Jans
Heuvelmans op 28 januari
1920.

Onze pa was streng maar rechtvaardig, maar vooral was hij bezorgd voor zijn gezin. Hij heeft ons geleerd dat hard werken goed was. Drie van zijn zonen werden ook slager.

Ons moeder was een hardwerkende, hartelijke, zorgzame vrouw. In haar grote gezin zijn twee dienstbodes, de zusjes Lies en Anneke van der Heijden in dienst geweest die er respectievelijk zestien en veertien jaar hebben gewerkt. Ze zorgden ervoor dat bezoekers altijd welkom waren. Het was bij ons een zoete inval. Er werd bij boeren en burgers aan huis geslacht op maandag en woensdag. Mijn broers Theo en Mart vormden een slagerskoppel en onze pa en ik waren het andere koppel. Later, toen ik in Tilburg naar school ging, werd ik vervangen door mijn broer Jan. Drie kleinkinderen van onze Jan zijn nu nog steeds slager. Vanaf onze pa gezien, zijn er in de familie Laureijs al vier slager-generaties. Dat is samen al meer dan 100 jaar.

Boeren en ook burgers kwamen in de slachtmaanden vaak op zondag bij ons thuis om te vragen hoe laat het water heet moest zijn voor de slacht. Van die afspraken maakte onze pa een lijstje, zodat we wisten wanneer er werk aan de winkel was. Soms kwam een boer terug met de vraag of de slacht niet een week uitgesteld kon worden. Hij zei dan: "Gé wit wel wurrum Kees?" De reden was dat vrouwen of dochters die hielpen, dan ongesteld waren. Volgens een oud gebruik mochten die niet aan het vlees van een geslacht dier komen, want dan zou het bederven, werd beweerd.

Oorlog

In mei 1940 werden we op een morgen door onze pa gewekt. Hij riep: "D'n órlog is utgebroken want de loecht zit vol mee vliegtuigen." We hadden de dagen ervoor al Franse soldaten gezien, maar later die dag zagen we de eerste Duitse soldaten. Ze reden, in vol ornaat, op motoren met zijspan door het Vloeiend. Dat was best spannend maar we hadden er weinig last van. Tot september 1944 bleef het vrij rustig op het Vloeiend. Dat veranderde toen de Engelse bevrijders dichterbij kwamen. In allerijl werd toen in d'n hof een schuilkelder

Mijn ouderlijk gezin. V.l.n.r.
Theo, Joke, Mart, Pa, ik,
Jef, Janus, moeder, Frans,
Jan, Lies en Cor, omstreeks
1944.

Mijn ouders tijdens hun Gouden Bruiloft op 28 januari 1970. Ze zitten hier samen met o.a. hun kinderen, aangetrouwden en kleinkinderen voor het Bejaardenhuis in Lage Mierde.

gegraven waar we in moesten, toen we hoorden dat er volop geschoten werd op Reusel. Ook vanaf de omgeving van café Maillé, gelegen tegen landgoed de Utrecht, werd volop met zware artillerie op Reusel geschoten. Vanaf de schuilkelder zagen we dat drie gewapende Duitse soldaten zes Engelse militairen gevangen hadden genomen en afvoerden. In onze schuur waren Duitse soldaten ingekwartierd. Een Nederlander van de Duitse SS uit Friesland was bij ons zijn mitrailleur aan het poetsen. Tegen mijn broer Cor riep hij: "Alles wat er straks voor komt gaat neer." De Duitse soldaten trokken vanaf het Vloeiend naar het front in Reusel en omgeving. Het moet er hard aan toe zijn gegaan want minder dan de helft kwam maar terug.

Direct na de bevrijding kwam ik er samen met mijn broer Cor, waar ik altijd goede maatjes mee was, achter dat met de Engelse bevrijders te handelen viel. We ruilden met hen eieren van onze kippen tegen sigaretten. Twee eieren brachten een pakje van tien sigaretten op, van het merk Player. Toen mijn moeder vaststelde dat de kippen niet genoeg eieren meer legden en dacht dat ze van de leg waren zijn we van tactiek veranderd. We verkochten de sigaretten met winst. Van die winst kochten we nieuwe eieren bij de boeren zodat we een goeie handel hadden. Bovendien konden we de eieren tegen een vriendenprijs kopen, omdat de boeren dachten dat ze voor ons moeder waren.

Slager

Vanaf mijn veertien jaar ging ik onze pa helpen tijdens de huisslacht. Toen ik zestien was ging ik als leerling slager naar Tilburg om me verder te bekwamen in het slagersvak. Daar ging ik intern bij de bekende slagerij Brands aan het Heuvelplein. Ik kwam daar boven de slagerij te wonen, in een als slaapkamer verbouwde duivenkooi. Mijn werk was

Deze jongeman ben ik in 1948.

Zusjes Lies en Joke Laureijs,
omstreeks 1946.

uitbenen, worstfabricage en vleesbezorging. Daar verdiende ik negen gulden per week mee, inclusief kost en inwoning. Tussendoor ging is samen met een andere leerling ook wel eens clandestien een koe slachten in een loods van een kolenboer waarvoor we honderd gulden kregen. Ook deden we dat een paar keer in de voorkamer van een huisje van een spoorwegwachter. Dat gebeurde op een houten vloer. Na een paar dagen kwamen de maden uit de vloer gekropen en was het slachten daar snel afgelopen.

Negen maanden later verkaste ik naar de slagerij van Lemmens aan het Theresiaplein in Tilburg. Met kost en inwoning erbij verdiende ik daar twaalf gulden per week, waar ik zeventig uur voor werkte. Daar heb ik tweeëneenhalf jaar gewerkt en er al de vakdiploma's van het slagersvak behaald. De theorie was bij slagerij Voskens op den Heuvel in Tilburg. Met twaalf leerlingen moesten wij in het gemeentelijk slachthuis een koe slachten. Ik mocht niet veel doen want ik was te rap en dan kwamen de anderen niet genoeg aan de beurt.

Na nog even gewerkt te hebben bij slagerij van Kempen in Tilburg, ben ik begonnen in Vught bij slagerij Princé. Met mijn negentien was ik een volleerd slager. Samen met twee leerlingen slachtten we 2 tot 3 koeien, een kalf en vijftien tot twintig varkens per week. Daarmee verdiende ik 40 gulden per week.

Truus Stappaerts in 1948,
een jaar later kregen we
verkering.

Drie jaar later ging ik als allround slager werken in vleesfabriek Veno in Turnhout. Mijn functie was daar chef worstmakerij.

Getrouwd

Met Lage Mierde kermis in 1949, in de danstent van Paashuis, leerde ik tijdens de laatste dans van de avond, Truus Stappaerts kennen. Van een relatie was nog geen sprake maar de vonk was wel overgesprongen. Een week later was het Reusel kermis. Daar had ik een paar dagen vakantie voor opgenomen. Truus vroeg me toen of ik naar het café van Mill Kaethoven wilde komen. Dat was het begin van onze verkering.

Truus woonde in een huis in de Lensheuvel dat haar ouders Harrie Stappaerts, bijgenaamd *Woert Stap* en *Jónneke Vrijsen* in 1921 hadden gebouwd. Schoonvader is in de Eerste Wereldoorlog gedeserteerd uit het Belgische leger. Om te kunnen vluchten suggereerde hij dat er een steentje in zijn schoen zat. Hij ging aan de kant zitten en kon wegvluchten toen de rest van de compagnie uit zicht was. Dagenlang sloop hij 's nachts door de bossen richting Reusel. Van een molenaar kreeg hij onderweg *mulderskleren* en zette daarna zijn tocht voort. Zo kwam hij midden in de nacht in Reusel aan en dook onder bij ploegenfabriek

Mijn schoonouders Harrie Stappaerts en Jónneke Vrijen, omstreeks 1948.

Imants, tegenover de familie Vermeulen waar schoonmoeder dienstmeisje was. Daar, op een klein zolderkamertje heeft schoonvader meer dan een jaar ondergedoken gezeten. Via een klein klepraampje had schoonmoeder contact. Die moest daarvoor op een klein trapje gaan staan om hem te kunnen zien.

Op 19 februari 1952 zijn Truus en ik getrouwd. We konden gaan inwonen bij *d'n Opasser* (Janus Antonisse), Schoolstraat 18. We hadden daar twee bovenkamertjes en op de overloop een keukentje. Van drie oude deuren had ik tegen de buitenmuur boven de zinkput een WC gemaakt. De WC-pot was op een plank geschroefd die het gat van de zinkput afdekte.

In 1956 konden we het huis van mijn schoonouders in de Lensheuvel kopen. Mijn schoonouders en hun dochter Bertha bleven ook in het huis wonen. Om er voor te zorgen dat iedereen de nodig privacy had was een flinke verbouwing nodig. Boven kwamen er vier kamers en een badkamer. Onder woonden we, gescheiden door een gang, die het huis in tweeën deelde. Later hebben mijn schoonouders en hun dochter Bertha, die kraamverzorgster was, een nieuw huis gebouwd in de Lindestraat. Truus, onze zoon Joost en ik hadden toen de beschikking over een veel groter huis.

Handel

Tot 1954 ben ik chef worstmakerij gebleven, bij Venio in Turnhout. Mijn broer Theo, die

een slagerij had in de Bakkerstraat, vroeg me om de helft van de week bij hem in dienst te komen. De rest van de dagen kon ik dan als zelfstandige in de veehandel gaan. Daar ben ik op ingegaan want dat trok me wel. Eerder had ik ook wel eens koe gekocht en die met winst aan mijn baas verkocht.

De eerste jaren kocht ik voornamelijk mestvarkens op voor Slachterij Zwanenberg in Oss. Bij mijn broer Theo heb ik maar negen maanden gewerkt want de parttime

Truus en ik trouwden op 19 februari 1952.

Onze grote vijver toen Truus en ik nog in de Lensheuvel woonden, omstreeks 2000.

veehandel ging zo goed dat ik dat fulltime wilde gaan doen. Daarvoor moest ik nog wel naar de Slagersvakschool in Utrecht om het vakdiploma veehandel te halen, wat toen nog verplicht was. Daarna kon ik volledig de veehandel van varkens, koeien en kalveren gaan doen.

Al snel voelde ik dat met het mesten en handelen van mestkalveren goed te verdienen was. Mestkalveren waren stierkalfjes die zestien tot en met achttien weken gevoerd werden met melkpoeder, aangemaakt met water en dan werden geslacht. Bij Bert van Gustje *Gijp* (Gijbels) die aan de Lindestraat woonde, begon ik met het plaatsen van een kalfje om erachter te komen wat eraan te verdienen was. Bert ontving daarvoor voergeld te weten vijf gulden per week plus de helft van de winst. We konden samen meer dan 200 gulden verdelen. Met die wetenschap begon ik thuis met het mesten van mestkalveren.

Eerst 17 en nadat ik een nieuwe schuur had gebouwd werden dat er 120. Het voeren werd volledig door mijn vrouw Truus en zoon Joost gedaan. Wel had Truus elke doordeweeks voormiddag dienstmeisje Jose Vosters in dienst die haar hielp in de huishouding en stal. In de zeventiger jaren brak er mond- en klauwzeer uit en viel het vervoer en de handel volledig stil. Er mocht geen kalf meer geslacht worden. Vrij snel moest ik een verlies van 28.000 gulden slikken en het jaar daarop nog eens ruim 11.000 gulden. Toch besloot ik het nog een ronde te proberen. Gelukkig kwam toen de ziekte onder controle en de vleesprijs was zo goed, dat ik met een ronde het verlies van 28.000 gulden terugverdiende.

Vijvers

Vanaf het begin van de jaren tachtig werd het steeds moeilijker om geld te verdienen aan de kalverhandel. Slachterijen werkten met 'levende' kiloprijzen en kwaliteit, de meelfabrikanten waren de eigenaren van de dieren en betaalde voedergeld aan de mesters. De voormalige *handjeklaphandel* was verdwenen en voor mij bleef er zo alleen commissiegeld over. Daarom stopte ik ook met het mesten van kalveren en de stal werd afgebroken.

Op de plaats van de stal legde ik een grote visvijver aan waarin het water op natuurlijke wijze werd gefilterd en gezuiverd. Het bleef zo een kraakheldere vijver waarin de waterplanten het heel goed deden. Steeds meer mensen kwamen naar die vijver kijken en kochten vaak plantjes van mij uit

Met deze vijf mestkalveren haalde ik in 1966 de prijs 'Groepskampioen vette kalveren' van de markten Etten Leur, den Bosch en Utrecht' binnen. Ik sta hier geheel links, mijn vrouw Truus staat vierde van rechts. Hieraan was een fikse geldprijs verbonden van exporteur en meelfabriek.

die vijver. Al snel kocht en verkocht ik met succes vijvervissen, pompen, vijverfolie en vijverplanten en andere vijvertoebehoren. Er was toen nog geen concurrentie in vijverbenodigdheden. Door mond-op-mond reclame kreeg ik klanten tot ver buiten Reusel tot aan Antwerpen en Breda.

Truus en ik gingen nooit op vakantie. Wel gingen we regelmatig vissen op zee en vanaf de pier bij Wissenkerken in Zeeland. Met mijn werphengel ving ik platvis zoals schol en tong maar ook paling. In het voorjaar ving ik ook wel eens zeebaars. Ook viste ik op de Waal op paling samen met mijn zwager Jef Heeren. In een voornacht vingen we in twee uur, ieder wel eens 15 tot 40 palingen

Kloostertuin

In 2003 heb ik mijn huis aan de Lensheuvel verkocht en ging ik wonen in de Kloostertuin. Truus was toen al ziek en haar ziekte werd al maar zorgelijker. Ze werd ernstig ziek maar ik heb haar toch nog kunnen verzorgen tot eind 2005. Toen de verzorging voor Truus voor mij ondoenlijk was moest ze tot mijn grote verdriet naar verpleeghuis de Floriaan in Bladel. Daar is ze in 2007 overleden.

In 2008 kreeg ik, via een goed vriend die ik al kende van mijn tijd op de slagersvakschool in Utrecht, een relatie met Mia Hannen, afkomstig uit Merum in Limburg. Helaas kreeg zij ook de ziekte die Truus eerder had. Ze moest in 2019 opgenomen worden in het wooncentrum van haar geboortedorp Herten in Limburg, dicht bij haar kinderen. Het was voor mij, na

Samen met mijn vriendin Mia Hannen bij het Beleven, omstreeks 2010.

het verdriet om Truus, weer een hard gelag Mia te moeten afgeven aan de verpleegzorg. Weer was ik alleen en dat valt tot op de dag van vandaag zwaar. Gelukkig hebben Mia en ik elf gelukkige en fijne jaren beleefd en heb nog iedere dag telefonisch contact met haar en ga nog regelmatig op bezoek. Ook kan ik nog goed voor mezelf zorgen. Ik kook, was en poets nog zelf en krijg bovendien drie uur per week hulp van de thuiszorg.

Slot

Toon d'n Boy (Laureijs) kende ik al van vroeger toen hij eind jaren vijftig regelmatig in mijn ouderlijk huis in de Beukenlaan op bezoek kwam om van onze pa een stierkalf te kopen. Er werd dan volgens goed gebruik stevig in de handen geklapt net zolang tot er op de cent nauwkeurig de kiloprijs bepaald was. Werden ze het niet met elkaar eens dat ging Toon even naar buiten en kwam dan weer terug om daarna meestal met een ferme handklap de koop toch de bezegelen. De gemoedelijke, vriendelijke omgang die hij toen met mijn vader had, heeft Toon nog steeds. Je voelt je bij hem snel op je gemak en dat is belangrijk voor iemand die in de veehandel zat.

Zijn vader heeft zijn kinderen voorgehouden dat hard werken en doorzetten belangrijk is. Het slagersvak is Toon en zijn broers door zijn vader met de paplepel ingegeven. Vier zonen hebben er dan ook hun beroep van gemaakt. Daar bleef het wat Toon betreft niet bij. Hij heeft in Reusel en omgeving vooral de kost verdiend met de veehandel. Uitdagingen ging hij daarbij niet uit de weg. Het mesten en de handel van mestkalfjes werd een groot succes al werd er ook wel eens een fiks verlies geleden. Toon heeft bijna heel zijn leven in Reusel gewoond en in die omgeving gehandeld in vee. Daarom stellen we met recht vast dat Toon Laureijs, de achtste in de rij van de tien kinderen van Kees d'n Boy en zijn vrouw Jans Heuvelmans, een echte Reuselnaar genoemd mag worden.

Mijn zoon Joost en zijn vrouw Lilian omstreeks 1996.

